

บทที่ 1

บทนำ

สภาพสังคมในปัจจุบัน มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของคน การพัฒนาประเทศให้เจริญรุดหน้าก้าวหน้าทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ จึงจำเป็นต้องเตรียมคนให้มีศักยภาพที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมใหม่นั้น การให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคน ให้มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม (พยุหศักดิ์ จันทรสุรินทร์, 2540, หน้า 6) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) เป็นแผนที่ได้อัญเชิญแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศเพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤต สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยมีแนวคิดที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับ อันจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนที่มี “คน” เป็นศูนย์กลางได้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549 ที่มุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์ และเอื้ออาทรต่อกัน

แต่ระบบการศึกษาที่ผ่านมาของประเทศไทยไม่เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาไม่ตอบสนองต่อการพัฒนาคนให้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของคนยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันมีปัญหาหลักที่สำคัญ 4 ประการ คือ ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการ ซึ่งมีการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางมากเกินไป ขาดเอกภาพในการบริหารขาดความต่อเนื่องของนโยบายและแผน ปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษาที่ปรากฏผลจากการประเมิน พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลโดยมีประเด็นสำคัญ คือ เนื้อหาสาระของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นการจัดการเรียนการสอน

ยึดครูเป็นสำคัญการวัดผลประเมินผลเน้นการวัดความรู้ความจำและปัญหาเกี่ยวกับครุบุคลากร มีความรู้ความสามารถและทักษะในการสอนต่ำกว่าที่ควรจะเป็นขาดแรงจูงใจในการทำงาน ขาดการอบรมพัฒนาวิชาชีพและได้รับค่าตอบแทนในระดับต่ำ (พิสมัย ถิระแก้ว, 2541, หน้า 8)

จากปัญหาดังกล่าวประเทศไทยจึงมีมาตรการหลายอย่างในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ โดยประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาไว้หลายมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรา 43 ได้ระบุชัดเจนว่า บุคคลย่อมมีสิทธิที่เสมอกันในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 25)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา ที่เน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษา ในมาตรา 39 “การบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” เพื่อให้เกิดความอิสระคล่องตัวในการบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการอื่นๆ ในท้องถิ่น หรือภาคเอกชน ได้แก่ บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ เพื่อร่วมกันระดมสรรพกำลังทั้งทางด้านงบประมาณ เงิน และทรัพย์สินหรือภูมิปัญญา มาสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ประกอบด้วยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ จำนวน

97 โรงเรียน มีข้าราชการครู จำนวน 1,264 คน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่งมีสภาพปัญหาแตกต่างกันไปตามบริบทต่าง ๆ (แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2, 2547, หน้า 2-3) เช่น อาคารสถานที่ จำนวนนักเรียน จำนวนครู ทรัพยากรทางการบริหาร สภาพของชุมชน เป็นต้น ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานกับชุมชนเสมอ ๆ มีบางชุมชนเกิดกระแสต่อต้านผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างรุนแรงถึงขั้นเดินขบวนขับไล่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ออกจากพื้นที่ สาเหตุเกิดจากการที่ผู้บริหาร ไม่สามารถดึงชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่ เพราะในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ขาดแคลนครู ขาดแคลนสื่อการเรียนที่ทันสมัย ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ ไม่เป็นที่พึงพอใจในหลายวิชา (แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2, 2547, หน้า 3)

แต่ปัญหานี้น่าจะแก้ไขได้โดยการระดมทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยสนับสนุนในการจัดการศึกษา เพื่อายเป็นคำตอบแทนครู (อัตราจ้าง) และจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติม จากที่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือในรูปแบบของภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านมาช่วยสอนในสาขาวิชาที่ขาดแคลน หรือวิชาที่ครูไม่ถนัด (วิชาเฉพาะ) อาจเป็นครูที่เกษียณอายุราชการหรือผู้รู้ในสาขาวิชานั้น ๆ ในชุมชน

ดังนั้นเพื่อให้ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนมีทัศนคติและเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาโดยรวม เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่กระจายอยู่ในทุกเขตพื้นที่ของอำเภอต่าง ๆ จึงมีความแตกต่างกันในด้านการศึกษา อาชีพ และการดำรงชีวิต ซึ่งส่งผลต่อการอบรมดูแล การให้การสนับสนุนและส่งเสริมเด็กแตกต่างกัน สถานศึกษาต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะทำการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมีความก้าวหน้าต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีศักยภาพสูงและบรรลุจุดมุ่งหมายของแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา นำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

2. ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ สามารถพัฒนากระบวนการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเหมาะสมกับตัวผู้เรียน และยังเป็น การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งที่ศึกษาเฉพาะความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้เลือกศึกษาการบริหารและการจัดการศึกษาตามขอบข่ายและภารกิจ การศึกษาค้นคว้าเลือกเฉพาะงานที่ผู้ปกครองนักเรียนจะสามารถมองเห็น สังเกต หรือแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการบริหารงานอาคารสถานที่ คือ

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

1.2 ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.3 ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่

2. ประชากร กลุ่มประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

3. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากกลุ่มประชากร จำนวน 1,457 คน โดยสุ่มจากผู้ปกครองนักเรียนตามกลุ่มอาชีพของโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 304 คน และกำหนดผู้ปกครองนักเรียน 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรต้น

4.1.1 ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรีขึ้นไป

4.1.2 อาชีพผู้ปกครอง

- รับราชการ
- รัฐวิสาหกิจ
- เกษตรกรรมและอื่น ๆ

4.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ

4.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

4.2.2 ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4.2.3 ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่

คำถามของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 คำถามในการศึกษาค้นคว้ามี่ดังนี้

1. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 อยู่ในระดับใด จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ
2. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ที่มีระดับอาชีพต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความแตกต่างกัน
2. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ที่มีอาชีพต่างกัน มีความแตกต่างกัน

กรอบความคิดของการศึกษาค้นคว้า

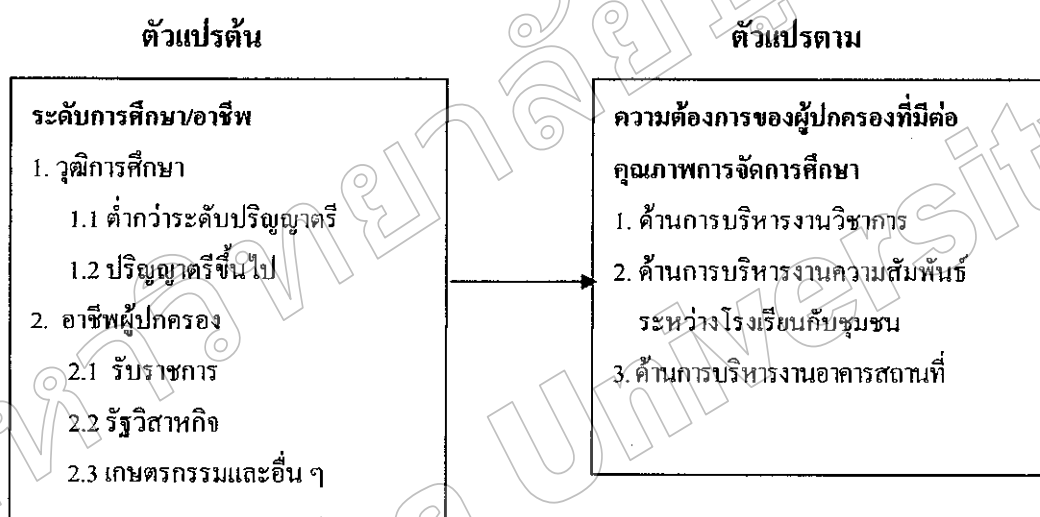
ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยใช้ขอบข่ายและแนวปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนเพียง 3 ด้าน

1. ด้านบริหารงานวิชาการ

2. ด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่

โดยศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ได้เลือกศึกษาการบริหารและการจัดการศึกษาตามขอบข่ายและภารกิจ เฉพาะงานที่ผู้ปกครองนักเรียนจะสามารถมองเห็น สังเกต หรือแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการบริหารงานอาคารสถานที่ โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ที่ให้การดูแลเอาใจใส่ต่อการศึกษาของบุตรหลานหรือเด็กในปกครองซึ่งอาจเป็น บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ หรือผู้ใกล้ชิดของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2

2. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน คือ ความเห็นและความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการด้านการจัดการเรียนการสอนตามสาระสำคัญของหลักสูตร และแนวทางการใช้หลักสูตร ขอบเขตของการบริการทางวิชาการ รวมถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอนของครู การใช้สื่อการเรียน การบริการ

ห้องสมุด การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล

2.2 ด้านการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง ความสัมพันธ์ที่โรงเรียนมีต่อผู้ปกครองนักเรียน ทั้งในด้านแจ้งข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน รวมทั้งการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน ตลอดจนการรับฟังข้อมูลความคิดเห็น ทักสกลและการขอความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเพื่อความก้าวหน้าในกิจการของโรงเรียนและของชุมชน

2.3 ด้านการบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดการด้านการใช้อาคารบริเวณโรงเรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงาม สร้างบรรยากาศที่ดี เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งช่วยสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ของนักเรียน

3. ระดับการศึกษา หมายถึง ความรู้และวุฒิทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนซึ่งการวิจัยครั้งนี้จำแนกการศึกษาเป็น 2 ระดับ

3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง ความรู้ของผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา มีวุฒิการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรต่าง ๆ

3.2 ปริญญาตรีขึ้นไป หมายถึง ความรู้ของผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษา มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสาขาต่าง ๆ

4. อาชีพ หมายถึง การประกอบสัมมาอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จำแนกอาชีพเป็น 3 อาชีพ คือ

4.1 ข้าราชการ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการต่าง ๆ และมีรายได้เป็นเงินเดือนจากส่วนราชการ

4.2 รัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ

4.3 เกษตรกรรมและอื่น ๆ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น นักธุรกิจภาคเอกชน หรือส่วนบุคคลไม่เกี่ยวกับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม การทำสวน การรับจ้าง ฯลฯ

4. โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา)

5. เขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 2 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 2 โดยได้แบ่ง เขต หรือ พื้นที่ ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ และกิ่งอำเภอเขาชะเมา